

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De accusationibus. Consilium DLVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

giore custodia, l. 1. in princ. De extractorib. l. In eos de custodia reor. Adde quod fuga ex carcere licita sit, praeterum quando vel incarcerationi iniusta est, Alexand. consil. 144. Post redditum vol. 2. nopol. in d. §. diligenter; vel fugiens metuit favitum malae tractationis, si non iudicis, saltem illius, qui potest Reos male tractare ante causam ad iudicem delatam, iam vero in praesenti casu, quo modo iusta dici possit Rei captivitas & incarcerationi non videmus; cum cetera delicta, excepto capite de haeresi, epus generis sint, ut propter ea nemo, praeterim Sacerdos, in carcerem detruendi debeat; & paucissima ex illis probata repertantur: ita ut haec levitas apprehensionis fugam probabilem faciat. Atque ita concludimus, nihil esse in tota hac causa, unde desumi possit iusta occasio Reum vel ex delicto aliquo ad poenam, vel in expensis huius litis condemnandi.

De accusationibus.

S V M M A R I U M.

Criminalis ob varios excessus sacerdotis.

1. Beneficij privatio ob delictum non fit, nisi in casibus à iure expressis.
2. Incurribilitas unde constituitur.
3. Carcer non ad poenam sed custodiam est.
4. Clericus offerens satisfactionem incarcerationi non debet.
5. Absentia à beneficio temp. re periculi excusatur.
6. Absentia à loco beneficij quomodo coercetur.
7. Mandans crimen fieri quando tenetur.
8. Ebrietas clerici quando puniatur.
9. Sacerdos post ebrietatem celebrans Missam quando puniatur.
10. Filius ob discordias cum parentibus criminaliter puniri non debet.

CONSILIUM DLVII.

MA G N U S est cumulus excessuum seu delictorum, ex quibus D. Philippus B. Pastor Ecclesiae Parochialis de R. huius causae Reus, coram Domino Officiali R. per Fiscum seu Promotorem curiae Episcopalis accusatur, & ad poenam pro arbitrio iudicis, cum privatione Ecclesiae suae, poscitur. Primum ex eo, quod in officio suo Pastoralis, & exercitio illius negligens fuerit, & quosdam parochianos sine exhibitione Sacramentorum, etiam ad exhibitionem requisitus, mori passus sit; quod plerique ex ejus parochianis sine Past. re sepulti sint; quod infantes aliquot sine baptismo sub eo decesserint; quod à sua Cura seu loco residentiae diutius absens fuerit, nullo alio constituto vicario; quod divinum officium saepius festis diebus celebrare praetermiserit, nullo, qui vices ejus suppleret, misso. Secundò, quod Reus ad infirmos cum extremis Sacramentis egressus in reditu recta ad tabernas deflexerit, ac ibi computaverit, Sacramentis & ornamentis Ecclesiasticis in prophanis adibus relictis. Tertiò, quod Reus in huiusmodi computatione absumperit pecuniam confraternitatis Beatae Mariae. Quartò, quod Reus poculis & ebrietati deditus in multam non

Conf. Wamef. Tom. II.

sem saepe potitaverit, & per ebrietatem in periculum vitae suae incidit; rixas & pugnas etiam cum vulneratione aliorum, excitaverit. Quintò, quod post nocturnam crapulam altero die, confessione non praemissa, celebraverit. Sextò, quod Reus contentiosus, maledicus, & injuriator existat verbo & facto, etiam adversus suos subditos. Septimò, quod Reus aere alieno, dissipando bona sua se oneraverit. Octavò & ultimò, quod matrem suam male tractaverit, etiam violentas manus illi inferendo.

Ceterum eo loco sunt haec omnia, ut quoniam Reo neque simonia, neque homicidium, neque adulterium, aut stuprum, neque furtum, aut falsum, neque haeresis, neque aliud aliquod atrox crimen, unde ex canonica disciplina ei inferri possit poena depositionis ab officio vel beneficio, Rebuff. in praxi benef. parte 3. in princ. c. Cum non ab homine De iudic. obijciatur, inepte proposita sit conclusio ad privationem beneficij: cum nusquam in iure inveniat dispositum, quod quis ob negligentiam in officio, ob computationes seu ebrietatem, ob contentiones aut injurias, priveretur beneficio suo, nisi sit incorrigibilis. Est enim Glossae traditio, Gloss. fin. in fine m. ult. De iure patron. quod poena privationis non debeat imponi nisi in casibus à iure expressis; & non nisi ex atrocioribus delictis, can. Satis perversum 56. dist. Panorm. in c. Tua De penis; & ex minoribus non nisi in casu incorrigibilitatis, c. At si clerici de adulterio & ibi DD. De i. die.

Quae incorrigibilitas constitui non potest, nisi cum quis post plures admonitiones per superiorem suum factas, ab excessibus non abstinere: ita ut sola horum delictorum seu excessuum perpetratio, non praecedente canonica monitione de abstinendo, non sufficiat ad suspensionem ab officio vel beneficio, multò minus ad privationem, c. A crapula in fine, c. fin. De vita & benef. cleric. Cum ergo non constet, imò nec per Actorem allegatum sit, Reum huius causae per superiorem fuisse admonitum, ut officio suo diligentius satis faceret, in cura sua assidue resideret, & computationibus, rixis, & contentionibus abstinere, matrem suam melius tractaret, à contrahendo aere alieno abstinere, nulla est Venerabili Domino Officiali potestas Reum privandi sua Ecclesia, etiam si omnes praedicti, qui ei obijciuntur, excessus sufficienter probati essent.

Multò sane minus potuit adversus Reum ob huiusmodi levia delicta procedi per apprehensionem & incarcerationem illius, cum nullum sit ex illis, ob quod Reus etiam convictus vel carceri vel corporali poenam pati deberet; cum omnia huiusmodi minora delicta, vel multa pecuniaria, vel poenitentia secundum Canones coerceri soleant: quatuor poenarum inferendarum proclivior est occasio, quoties nullum subest periculum, nec ullus metus, ne tandè condemnatus se poenae subtrahat; cum eo se subtrahente per subtractionem fructuum, & censuras Ecclesiasticas adversus eum facile procedi possit. Carcer enim, cum ante condemnationem, c. Tua De penis, ad poenam non sit, sed ad custodiam, illo opus non est, nisi ubi imminet gravis poena coporalis, l. 1. c. de custodia reor. & atrocitas delicti hoc exposcit, l. Divum Pius De custodia & exhib. reor.

D d d

Quin

4 Quinimò ubi crimen utcumque etiam grave non tamen gravissimū est, à carcere liberat cautio seu satisfactio de iudicio sistendo, & iudicatio solvendo. Et in excessibus clericorum aperto iure constitutum est, ut clericus carceri, durante ejus reatu seu accusatione, non mancipetur, si idem fatidare velit, & de facto carceri mancipatus omninò relaxandus sit, datis fideiussoribus aut pignoribus, *c. Si clericus in fine De sentent. excommunicat. lib. 6.* Vsq̃ adeò ut, si iudex clericum sic caventem relaxare nolit, peccet, & adversus eum injuriarum agi possit, *Bart. in l. Si vero §. qui pro rei Qui satisd. cogantur, Berrachin. in tract. de Episcopo 3. parte lib. 4. quest. 2.* Quæ ob id sic præmittimus, ut hoc primum in conspectu ponatur, quàm malè & indiscretè, ac non secundum scientiam zelo, Reus ob minora ista delicta, carceri mancipatus, & tam diu post oblatas etiam idoneas cautiones detentus, & demum sub exitum & conclusionem causa sub cautione relaxatus sit; eaque ex causa durius adversus flicum omnia præsertim quoad expensarum condemnationem constituantur; & si quæ sit Rei offensa, illa per hujusmodi indebitum carcerem censleatur sufficienter expurgata, *l. Si diutino De penis.*

15 His præmissis singula accusationis capita excutimus. In quo faciendo non tam juris, quàm facti questio est: an scilicet exactè, & quod satis sit ad condemnationem, probata sint. Primum caput negligentæ in officio pastoralis, in multa exemplis diffunditur; sed quæ omnia unicà excusatione tolluntur: quippe quæ testes dicunt per Reum prætermissa in exhibendo infirmis Sacramenta, in sepeliendis mortuis, in baptizandis infantibus, in absentia ab Ecclesia, in non constituendo Vicario, in omissione divini officij; manifestè constat illa, quatenus probata sunt, accidisse eo tempore, quo Reus propter metum Geusiorum seu hæreticorum, non fuit ausus in loco suæ curæ residere, ut apertè testificantur plures testes etiam per Actorem producti: quos tamquam hostes Reus meritò timere & vitare potuit semel antea ab illis captus, & malè tractatus. Sic ut improbabilis non fuerit Rei à loco solitæ suæ residentia secessus in proximum tutum locum, nimirum in Oppidum, quod immediatè finibus suæ parochiæ cohærebat, & undè evocandi Rei non erat difficultas. Cujus generis ob hujusmodi hostilitatem, aut alterius justæ metus causam, absentia improbabilis censeri non debet, cum ob tales causas liceat cuique abesse à loco sui beneficii: necessitas enim residentia, quam beneficium exigit, civiliter, non judaice nec amarè accipienda est: sub hac videlicet conditione, si & in quantum beneficiatus ibi tutò residere, & præsens esse potest; ac per ipsum non stat, quò minus possit, *card. in Clem. 1. nu. 12. De foro competente*; non etiam ut cum sui corporis & vitæ periculo, tempore hostilitatis ibi residere, & personaliter fixè hætere teneatur, & propter hostilitatem inde recedere non possit: quippe residentia necessitas ex justa causa relaxationem admittit, *c. Relatum, c. Inter quatuor De cler. non resident. c. 1. eod. tit. lib. 6.*

Deinde absentia à loco beneficii, & officij omisso, quæ inde causatur, alter coerceri non pos-

sunt ab initio ante tertiam admonitionem, & requisitionem; quàm per sequestrationem fructuum & substitutionem alterius personæ, *c. perveni 2. de appellat. c. Ex tua De cler. non residentib. & sic à privatione aut aliâ penâ initium ante admonitionem fieri non debet, d. c. Inter quatuor*: præsertim quando non constat Reum per fraudem aut latam culpam, ministerium suum omisisse. Nullus autem testium est, qui de aliqua Rei requisitione, recusatione, aut morâ deposuerit; sed hoc tantum testificantur duo, quod Reus ob subitum morbum Ioannis H. fuerit quæsitus, sed non inventus: quod indicium apertum est, illum non contumaciter recusasse, quod propter absentiam probabiliter ignorare potuit. Itaque ut hic nulla redargui poterit dicti Rei contumacia, ita quoque nul us ipsius dolus, & sic nulla criminalis pena inferri ipsi potest: cum in crimine etiam lata culpa non sufficiat ad condemnationem, *l. In lege Cornelius Ad leg. Corn. de sicar.* Quatenus autem aliqui testes dixerunt, se audisse aliquot sine Sacramentis obisse in absentia Rei, obesse non potest: quia nemo aliquid de dolo, aut inexcusabili culpa Rei, eciatim deposuit. Cum aliqui testimonium de auditu, præsertim in criminali causa, & in recenti, quæ aliquâ antiquitate obscurata non est, nihil omninò probet, *c. Licet ex quadam de testib. Panorm. & Felin. in c. Tam licet eod. tit. De sepultis sine Sacerdote* deponant quidam generaliter; sed nemo aliquem ex sic sepultis nominavit. Imò verò unus illorum ea in parte scrupulum omnem sustulit, dum deposuit eos, qui sine Sacerdote sepulti fuerunt, ex peste obisse: quos sanè ex usu communi constat sine Sacerdote, & plerumque clam sepeliri; propter periculum contagionis. Sic ut hic quoque nihil Reo ad culpam aut negligentiam imputari possit. De infantibus sine baptismo mortuis ex negligentia vel recusatione Rei, nemo deposuit. Sola uxor Custodis dixit, quod infans Servatij T. in absentia Rei sine baptismo obierit: sed cum sola sit & singularis, flicem non meretur; & eà in re tantum periculi non subist, cum in casu necessitatis & absentia Sacerdotis, quilibet etiam laicus baptizare possit, *cum in necessitate cum seq. de consecrat. dist. 4. can. Super quibus xxx. q. 3.* Imò verò debeat, *Summa Angelica in verb. Baptismus.* De absentia Rei sufficiens quidem extat probatio, sed ex testimonijs (ut dixi) constat, illam fuisse probabilem, minimeque reprehendi sibi lem. Ut nec illud reprehendi aut ad delictum pertrahi potest, quod ibi Vicarium non constituerit: nam quæ causa excusat ejus absentiam, eadem quoque eum liberat à necessitate constituendi Vicarium; quem in tanto periculo habere non potuisset, eique ibi tutò esse non licuisset; ideòque satis sit, quod Reus non longè à sua cura secesserit, sed in proximo continente loco subsisterit; qui facit, ut absuisse non videatur, *l. Qui inclementibus De verbor. signific. vel saltem sufficisse potuit, quod ad celebrationem divini officij temporibus requisitis fratrem religiosum miseret, & per eum officio satisfecerit, ut plerique ex testibus Actoris deponent; qui minore periculo mitti potuit, quam Reus: idè quod Monachus nihil habuerit quod perde-*

perderet; in Reo autem fuerit occasio extorquenda pecunia, quæ Geusij persecutionis Ecclesiasticorum potissimam causam præbet. Atque ita si quando prætermisum fuit divinum officium, non ex negligentia, sed imminente periculo Geusiorum id accidisse aperte deposuit vicissim primus testis; ac proinde Reo ad culpam delictum referri non debet, quod interdum diebus festis Missæ officium prætermisum fuerit in tanto temporum periculo, seu necessitate. Deinde omisso horarum ac necessario incumbens divini officij, non ad inobedientiam Iudicis aut superioris refertur, ut possit inde post legitimas admonitiones inferri poena privationis, c. *Illud de maior. & obed.* sed ad inobedientiam canonis, quæ in contumacia poenæ suspensionis & subtractionis fructuum ad tempus tantum infligit, non privationem aut aliam, Gloss. in c. *Dolentes in verb. divinum officium De celebrat. missæ.*

Transleamus ad secundum & tertium propositæ accusationis capita; quibus proponitur, Reum quandoque post extrema exhibita infirmis Sacramenta, non rectè ad templum ad reponendum ibidem Sacramenta & ornamenta fuisse regressum sed in via ad cerevitiariam tabernam deflexisse, & cum alijs ibidem compositis, & composito tres florenos ex pecunia confraternitatis consumpsisse. Super quo qui producti & examinati sunt testes omnes, exceptis duobus, de solo auditu & relatu aliorum deponunt: cujus generis testimonia nullius momenti sunt. Duo sunt, videlicet undecimus, & vicissim per Actorem producti, qui de tali Rei declinatione ad tabernam deponunt; sed addunt causam fuisse tunc supervenientem tempestatem, & quod deflexus ad tabernam ex more solito factus fuerit, seu ex antiquo jure: ita ut Reo ad culpam, aut ad delictum reputari non debeat, si prius ad Ecclesiam non iverit, & inde ad tabernam venerit, impediende dictæ tempestate; ob quam etiam necessariò ad iudicium aut ad aliud aliquid vocatus, venire non cogebatur, sed omnino excusaretur, l. 2. §. *Si qui iudicio Si quis cautionib. in iud. &c.* Nec potest delictum aliquod Rei constitui in illis tribus florenis: nam ex depositionibus testium constat, Reum dumtaxat mandasse ut solverentur, & Magistros confraternitatis prohibuisse, ne solverentur: quia ex nudo mandato, effectu illius non sequuto, non potest constitui delictum. Etsi enim in atrocioribus & enormibus mandatum delicti faciendi, delictum & crimen per se sit, ut mandans ex solo mandato teneatur; in levibus tamen non perinde obstringit mandatum non sequuto effectu, l. *Item apud §. si curaverit De iniurijs, Bartol. in l. Non solum §. si mandato esd. tit. Salicet. in l. Non ideo minus De procurat.* Cum alioquin non videamus, quomodo peccatum etiam leve constitui possit in erogatione tantillæ pecuniæ, quæ indebitè erogata ac repetita foret iterum confraternitati repræsentanda. Et certè tantò minus delictum aliquod in eo constitui potest; ob id, quod plerique ex dictis testibus aperte deponant, ex antiqua consuetudine huiusmodi erogationem, etiam ad maiorem summam, solitam fuisse erogari in huiusmodi symbolum: sed eo anno Magistros vetuisse propter publicas ex-

Conf. Wamsl. Tom. II.

actiones; ita ut meritò dubitari poterit, an hac in re contradictio Magistrorum aliquem effectum habere poterit.

Quartum, quod Reo ad crimen obijcitur, est 8 frequens, & in multam noctem continuata ebrietas; & quod in ebrietate in periculum vitæ inciderit, rixas & pugnas excitaverit. Sed & hac in parte probationes Actoris debiles sunt: nam etsi audentius deponere videantur Domicellus Arnoldus E. tertius, Ioannes decimus, & Domicella Arnolda duodecima: ijs tamen fides adhibenda non est; cum certò constet, hos inimicitias cum Reo habere & huius litis seu accusationis occasionem præstitisse, & delatores esse contentorum in articulis, super quibus producantur, l. *Ab accusatione §. nuntiatores ad S. C. turpil. Bartol. in l. divus nu. 8. De custodi. & exhibit. reor. idque eo fine, ut Reo suâ Ecclesiâ privato, filio dictæ Arnoldæ provideatur de eadem; ut constat ex testimonijs partis Reæ: quorum testium partialitas in hac causa adversus Reum evidentius percipitur, quàm demonstrari potest; quibus alioquin etiam repugnant aliorum testimonia, qui deponunt Reum in computationibus fuisse, usque ad hilaritatem tantum, non per excessum usque ad scandalosam ebrietatem: & quod nuda ebrietas ad forum criminale non pertineat, si nihil per ebrietatem peccatum est, l. *Omnes delictum §. per vinum de re milit. can. Sanè xv. q. 1. & ibi Gloss. vel clericus ob frequentem ebrietatem a suo Superiore admonitus, ebrietatem non intermittat, d. c. A crapula. Prohibent sanè Canones comestiones, ebrietates, & ingressus ad tabernas, can. Comestiones & can. Non oportet cum duob. sequen. 44. distinct. c. Clerici officia De vita & honest. cler. sed in ijs solis non constituunt, imò negant poenam privationis beneficij, Panor. in c. Si constitutis nu. 3. De accusat. nec alij locum faciunt, nisi præcedente monitione clericus non abstineat, d. c. A crapula, Clem. 1. De vita & bon. cler. De rixis & pugnis in ebrietate nihil quoque probatum est, nisi de unica cum Ioanne E. cui idem Ioannes causam dedisse non obscure probatur; quæ ob id Reo ad culpam aut poenam referri non debet. De periculo vitæ ex ebrietate duo tantum testes aliquid dicunt; alter de auditu alieno, & sic inutiliter; alter quod Reus in flumen ceciderit: sed non addidit, quod ex ebrietate id contigerit; & si addidisset, fidem non mereretur, quia solus & sine conteste id deposuisset; & præterea, ut dictum est, in hac causa inidoneus testis est. De rixâ cum subditis extra ebrietatem deposuerunt aliqui, sed sine specificatione verborum injuriosorum, quibus ob imperfectionem testimonij credi non debet: potuit enim esse iusta Rei expostulatio; eoquæ minus ea in parte credi ipsis debet, quod in effectu sic deposuerint ad propriam vindictam & ad suum commodum, l. *Si quis in gravi §. 1. Ad Syllaniam.***

Quintum delictum in accusatione positum est, quod Reus post computationes ultra medium noctis productas, posttridie Missam celebraverit non confessus. Est sanè in presbytero grave delictum, si in taberna pernoctaverit, & altera die, nullâ præmissâ dormitione, Missam celebraverit: de eo enim convictus beneficio privari debet, c. *Si constitutis de accusat. Ca-*

D d d 2

terum

terum hac in parte probatione sufficiente destituitur Actor: nemo enim est qui post medium noctis illum potasse deponit; nemo etiam quod inconfessus altera die celebraverit. Et licet audentius iterum hac in parte deponant dicti quatuor suspecti, & inidonei testes; nullus tamen eorum deponit, quod Reus statim, continuo, & immediate ab ebrietate, non praemisâ dormitione, celebraverit. Neque enim ad hanc poenam sufficit ebrietas, ultra medium noctis producta; sed praeterea requiritur: quod non praemisâ dormitione ad Missae celebrationem convolverit, d. c. Si consuerit: ita ut per se criminofum non sit in sacerdote ultra medium noctis in taberna potasse.

De sexto, maledictiâ scilicet, injurijs & contentionibus Rei paulò antè aliquid dictum est: cui addimus, quod decimo octavo, & vicesimo testibus id deponentibus fides adhiberi non debeat; quia de propria injuria deponunt: prout nec vicesimo tertio credendum est, deponenti, quod Reus cum ipso pugnare voluerit, d. l. Si quis in gravi.

Septimum de aere alieno contracto, et si probetur de aliquot debitis contractis ad exiguam quantitatem, nihil tamen ad accusationem aut poenam facit: cum poenae satis patiat ex le, qui debitis innectitur; eaque res ad damnum Ecclesiae non vertatur: nec obliget successorem, c. 1. De solutionib. imò clerico obarato succurratur ex indulgentia juris, ut non cogatur bonis cedere, sed tantum cogi possit ad juratoriam cautionem de solvendo, cum ad pinguiorem fortunam pervenerit, c. Odoardus De solut.

10. Quod octavo & ultimo loco obijciunt de mala tractatione matris, impietatem continet, quare nus proponitur, Reum matri manus & verbera intulisse, & alimenta denegasse: necare enim videtur, qui alimenta denegat, l. Netare. De lib. agnosc. & ad crimen paricidij refertur, l. 1. C. de his qui parentes occider. Verum & in hoc articulo Actor destituitur probatione: nam super hoc recepta testimonia vel sunt de auditu alieno, vel incerta fama, per quae nihil probatur: praesertim quatenus deponunt de querelis, & relatu dictae matris, quae ipsa in testem producta fidem nullam meretur, c. Licet ex quadâ vers. cum non sufficeret De testib. Cum alioqui nemo ex testibus aliud deponat, quam quod inter Reum, & matrem male convenerit; nemo verò de manibus iniectis, aut atrociori tractatione; ne quidem ex auditu alieno: ob quam malam convenientiam aut discordiam inter Reum & ejus matrem, Reus puniri non debet; cum nullo jure caveatur, quod ob solas discordias, aut dissensiones quis puniri debeat; & multo minùs in proposito; ob id, quod ex praetatis testimonijs satis constet, hujusmodi discordiae causam praebuisse praefatam matrem, quam dicunt esse malam, malevolam, & loquacem mulierem. Atque ita omnibus maturè expensis existimamus Venerabilis Domini Officialis partes, & officium esse, ut Reum ab impetitione Actoris absolvat, & Fiscum temerè agentem in expensis litis condemnet.

De accusationibus.

S V M M A R I V M.

Accusatio clerici aleatoris.

1. Officiarius ea tantum crimina per se qui debet quae publice puniri interest.
2. Conclusio in criminali causa non est necessaria.
3. Libelli tota via in conclusione consistit.
4. Clausula, peto jus dici meliore modo, quid operetur.
5. Minore in ludo amittente, & non repetente an curatorem seu fiscum repetere possit.
6. Ludo alea, non in alio amissum repeti potest.
7. Ludo amissum an repeti possit.
8. Intellectus l. ult. C. De religiof. & sumpt. funera.
9. Ludere in pecuniâ licet etiam in infinitum.
10. Alea fortuna.
11. Consuetudine induci potest quod in ludo amissum non repetatur.
12. Ludus illicitus crimen est.
13. Pile ludus licitus.
14. Pila qui olim luserint.
15. Pila occidens an teneatur.
16. Ludus licitus etiam clericis est permissus.
17. Minor aetas durat usque ad extremum momentum anni vigesimi quinti.
18. Nemo tenetur contra se respondere.
19. Alciatus reprehensus in ludorum materia.
20. 22. Solidus quanti olim valuerit.
21. Ludo diversis temporibus quae amissa sunt coniungi non debent.

CONSILIVM DLVIII.

DEBITAVI principio, an ad demonstrationem innocentiae Domini Wilhelmi de B. & ad obtinendam victoriam in criminali causa, quam ob lulum pile, veluti ob atrox aliquod delictum, temere & per abusum officij sui instituit Universitatis Lovanienfis Promotor, aliquid scribendum foret: sed ut temeritas acculatoris, eorumque imperitia & inordinatus zelus, qui ex incocto indigestoque stomacho, ac praecipiti animi motu, nulla vel exigua politicae administrationis experientia instructi, rigidam tantum & ad Criticorum, Stoicorum, censorumque regulas in discernendis dijudicandisque hominum actionibus, rationem sequuti, praefatum Promotorem in periculum hujus accusationis deduxerunt, in conspicuo ponatur; praecipua quaedam proponemus, quibus utrumque, videlicet innocentia Rei, & temeritas ac injuslitia accusationis seu inquisitionis detegatur.

Dubitari primum posset, cujus generis iudicium hic institutum sit: si enim ad qualitatem Actoris, & praefatoris conclusionemque libelli advertatur, criminale videtur iudicium; quia Actor dicit se Promotorem Universitatis, eoque nomine Actorem inquirentem; quae qualitas civili actioni non convenit, cum illa ei tantum competat, qui contraxit vel quasi contraxit, & ad cuius injuriam delictum seu quasi delictum spectat: ex suo enim, non alieno jure quemque agere & experiri oportet, l. Vti frui si usufructu, petatur, & ex officij publici necessitate, ac potestate; item jure populari tantum competit persequutio eorum delictorum, quae puniri reipublicae interest,

III. D.